

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ

ในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก

พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๖๖๘/๖๖๖๖

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งรอการพิจารณา รับหลักการในวาระที่หนึ่งของสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมา รัฐสภาได้มีมติเห็นชอบให้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามที่ คณะรัฐมนตรีร้องขอตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้ง กรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งพิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกรวิวี ปริศนานันท์กุล	๒. นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์
๓. นายจรรพพงศ์ เรืองสุวรรณ	๔. นางจุฑามาศ ราชประสิทธิ์
๕. นายชัยพล ไชยคำมิ่ง	๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชญ์วิทย์ สมุทรักษ์
๗. นายธงชัย เจริญผล	๘. นายธนกร เวสอนุชาติ
๙. นายธนา เวสโกสิทธิ์	๑๐. นายธีรพันธุ์ เพ็ญโรจน์
๑๑. นายธีรภัทร พริ้งสุลกะ	๑๒. นางสาวนริศรา แดงไผ่
๑๓. นางนาที รัชกิจประการ	๑๔. นายปกรณ์ ปรียากร
๑๕. นายประสพ ดันประเสริฐ	๑๖. นางศุสดี ตามไท
๑๗. นางสาวเพ็ญวดี แสงจันทร์	๑๘. นางเขวณิศจ์ เพ็ญเกษ
๑๙. นายรักษา สุทธิพงษ์	๒๐. นางรังสิมา เจริญศิริ
๒๑. นางรัชณี ธงไชย	๒๒. นางรุ่งนภา งดงาม
๒๓. นางรูปีนา (กรียวิเชียร) สุวรรณพงษ์	๒๔. นางสาวละออง ดิยะไพรัช
๒๕. นางสาวลีลาวดี วัชรโรบล	๒๖. นายวันชัย รุจนวงศ์
๒๗. นางศรีศักดิ์ ไทยอารี	๒๘. นายสมพร เทพสิทธิ์า
๒๙. นางสาวสรชา วีระชาติวัฒนา	๓๐. นางสิรินทร รามสูต

๓๑. นางสาวสุพัชนี ธรรมเพชร

๓๒. นายสุรเชษฐ์ มาศคิตต์

๓๓. พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง

๓๔. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์

๓๕. พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่

๓๖. นางอุดมรัตน์ อภรณ์รัตน์

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา เพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สุรวิทย์ คนสมบูรณ์

(นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๘

สำเนาถูกต้อง

(นายธงชัย ชุลยสุข)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

อำพรพันธุ์ อินทรแพทย์/พิมพ์

ศุภะ วรรณมานุสาร, มณฑิชา ผลหาญ/ทาน ๑

รัตติยา พนาจันทร์, นารีนารด เสดานุรักษ์/ทาน ๒

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓/ทาน ๓

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งรอการพิจารณารับหลักการในวาระที่หนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมารัฐสภา ได้มีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติกายใน ๑๕ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายวันชัย รุจนวงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายปกรณ์ ปรียากร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นางผุสดี ตามไท	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นางสาวลีลาวดี วัชโรบล	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นางนาที รัชกิจประการ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๘) นางสิรินทร รามสูต	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๙) นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๑๐) นางสาวสุพัชรี ธรรมเพชร	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๑) นางรังสิมา เจริญศิริ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่สาม
(๑๒) นายจาร์พงศ์ เรืองสุวรรณ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๓) นายสมพร เทพสิทธิ์า	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ สมุทรักษ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๕) นายสุรเชษฐ์ มาศคิตต์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวมณฑิชา ผลหาญ นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๑) นางรชชพร พูลสิทธิ์	ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองสวัสดิภาพหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
(๒) นายณรงค์ โยธินัง	หัวหน้ากลุ่มนิติการ สำนักบริหารกลาง กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
(๓) นางสาวชุติมา สมประสงค์	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ สำนักคุ้มครองสวัสดิภาพหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
(๔) นางสาวจินตนา ขจิตรัตน์	นิติกรปฏิบัติการ กลุ่มนิติการ สำนักบริหารกลาง กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
(๕) นายตำรวจ ไวยวาสา	นักพัฒนาสังคม สำนักป้องกันและแก้ไข ปัญหาการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

๓.๒ กระทรวงยุติธรรม

ร้อยตรี ปารเมศ บุญญานันต์	นิติกรชำนาญการ กลุ่มพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย

๓.๓ สำนักงานศาลยุติธรรม

นายคณ บุนนาค	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนักประธานศาลฎีกา

๓.๔ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายภูมรินทร์ ศรีมูล	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง

๓.๕ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

(๑) นายจรินทร์ดี หะวานนท์	อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
(๒) นายศุภวิทย์ ตั้งตรงจิตต์	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
(๓) นายอิทธิพล โสขุมา	เลขานุการศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๕. ผลการพิจารณา

	ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
	คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
-	มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๒	มีการแก้ไข
	มาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๔	ไม่มีการแก้ไข
	หมวด ๑ ผู้ประสานงานกลาง	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๕	มีการแก้ไข
	หมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ	ไม่มีการแก้ไข
	ส่วนที่ ๑ การขอความช่วยเหลือ	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๖	มีการแก้ไข
	มาตรา ๗	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๘	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๙	มีการแก้ไข
	มาตรา ๑๐	ไม่มีการแก้ไข
	ส่วนที่ ๒ การควบคุมดูแลเด็ก ระหว่างการดำเนินการส่งตัวเด็กกลับคืน	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๑๑	ไม่มีการแก้ไข
	ส่วนที่ ๓ ศาลและกระบวนการพิจารณา	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๑๒	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๓ การขอความช่วยเหลือไปยังต่างประเทศ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๔ เบ็ดเตล็ด	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๙	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๕	ไม่มีการแก้ไข

๖. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ. เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว เห็นว่าควรเสนอเป็นข้อสังเกตไว้ทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา โดยคณะกรรมการเห็นสมควรให้แก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ โดยให้แก้ไขเพิ่มเติมชื่อภาษาอังกฤษในร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ตรงตามอนุสัญญาว่าด้วยลักษณะทางแพ่งในการลักพาเด็กข้ามชาติ ค.ศ. ๑๙๘๐ ดังนี้

“เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการปกป้องคุ้มครองเด็กให้พ้นจากภัยอันตรายอันเกิดจากการถูกพาไปหรือกักตัวไว้โดยมิชอบ และส่งคืนเด็กกลับสู่ประเทศซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่ปกติโดยเร็ว รวมทั้งรับรองให้มีการคุ้มครองสิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยลักษณะทางแพ่งในการลักพาเด็กข้ามชาติ ค.ศ. ๑๙๘๐ (Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, 1980) แล้ว จึงมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าวในเรื่องต่าง ๆ เช่น ผู้ประสานงานกลาง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการสืบหาแหล่งที่อยู่ของเด็ก ดำเนินการให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืน และใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเด็กชั่วคราวในระหว่างการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งตัวเด็กกลับคืน ตลอดจนการกำหนดอำนาจหน้าที่และกระบวนการพิจารณาของศาล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นางสาวลีลาวดี วัชโรบล)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่ง
เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิด
สิทธิควบคุมดูแลเด็ก

เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับ
การละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการปกป้องคุ้มครองเด็กให้พ้นจากอันตราย
อันเกิดจากการถูกพาไปหรือกักตัวไว้โดยมิชอบ และส่งคืนเด็กกลับสู่ประเทศซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่ปกติ
โดยเร็ว รวมทั้งรับรองให้มีการคุ้มครองสิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก ประกอบกับประเทศไทย
ได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยลักษณะทางแพ่งในการลักพาเด็กข้ามชาติ ค.ศ. ๑๙๘๐ (Convention
on The Civil Aspect of International Child Abduction, 1980) แล้ว จึงมีพันธกรณีต้องปฏิบัติ
ตามอนุสัญญาดังกล่าวในเรื่องต่าง ๆ เช่น ผู้ประสานงานกลาง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีอำนาจหน้าที่
ดำเนินการสืบหาแหล่งที่อยู่ของเด็ก ดำเนินการให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืน และใช้สิทธิในการพบ
และเยี่ยมเยียนเด็ก หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเด็กชั่วคราวในระหว่างการดำเนินการ
เกี่ยวกับการส่งตัวเด็กกลับคืน ตลอดจนการกำหนดอำนาจหน้าที่และกระบวนการพิจารณาของศาล
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่ง
เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบสี่ชั่ก้าสิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบหกปีบริบูรณ์

“สิทธิควบคุมดูแลเด็ก” หมายความว่า สิทธิเกี่ยวกับการดูแลความเป็นอยู่ของเด็ก และหมายความรวมถึงสิทธิกำหนดที่อยู่ของเด็ก ซึ่งสิทธิดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้โดยผลของกฎหมาย โดยคำสั่งของศาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเป็นผลจากความตกลงที่มีผลตามกฎหมาย

“สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก” หมายความว่า รวมถึงสิทธิในการนำเด็ก ออกจากถิ่นที่อยู่ปกติของเด็กไปยังสถานที่อื่นภายในระยะเวลาจำกัด

“ผู้ประสานงานกลาง” หมายความว่า อัยการสูงสุดหรือผู้ที่อัยการสูงสุด มอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ประสานงานในการให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน กฎกระทรวงหรือระเบียบนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ผู้ประสานงานกลาง

มาตรา ๕ ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากผู้ร้องขอ
- (๒) พิจารณาและวินิจฉัยว่าควรจะให้หรือขอความช่วยเหลือหรือไม่
- (๓) ให้ความร่วมมือกับผู้ประสานงานกลางหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของต่างประเทศ รวมทั้งติดตามและเร่งรัดเพื่อให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืนโดยเร็วและเพื่อให้บรรลु วัตถุประสงค์อื่นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) สืบหาแหล่งที่อยู่ของเด็กซึ่งถูกพาตัวมาหรือถูกกักตัวตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) ดำเนินการเพื่อให้มีการปกป้องเด็กมิให้ได้รับอันตราย หรือป้องกันการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย
- (๖) ดำเนินการเพื่อให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืนโดยสมัครใจหรือเพื่อระงับข้อขัดแย้งอย่างฉันทมิตรและเป็นธรรม
- (๗) แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก

(๘) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายของประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการ
ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) ดำเนินการเพื่อให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืนหรือเพื่อให้การใช้สิทธิในการพบ
และเยี่ยมเยียนเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๐) จัดให้มีพนักงานอัยการ ทนายความ หรือที่ปรึกษากฎหมาย เพื่อให้มีการ
ส่งตัวเด็กกลับคืนหรือเพื่อให้การใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๑) ดำเนินการอย่างอื่นเพื่อให้การให้หรือการขอความช่วยเหลือตาม
พระราชบัญญัตินี้บรรลุผล

การดำเนินการของผู้ประสานงานกลางต้องกระทำโดยรวดเร็วโดยถือประโยชน์
ของเด็กเป็นสำคัญและคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่ศาลจะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องขอหรือไม่ตาม
มาตรา ๑๓ ด้วย

หมวด ๒

การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ

ส่วนที่ ๑

การขอความช่วยเหลือ

มาตรา ๖ ผู้อ้างว่าถูกละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็กอาจขอให้ส่งตัวเด็กซึ่งถูกพาตัวมา
หรือกักตัวไว้ในประเทศไทยกลับคืนสู่ถิ่นที่อยู่เดิมของเด็กในต่างประเทศ โดยยื่นคำร้องขอต่อ
ผู้ประสานงานกลางของประเทศที่เด็กมีถิ่นที่อยู่ปกติหรือต่อผู้ประสานงานกลาง ทั้งนี้
ตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

คำร้องขอความช่วยเหลือจะต้องระบุ

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานแสดงตัวบุคคลของผู้ร้องขอของเด็กและของผู้ถูกกล่าวหา
ว่าเป็นผู้พาเด็กมาหรือกักตัวเด็กไว้

(๒) วัน เดือน ปีเกิดของเด็ก ในกรณีที่มี

(๓) เหตุผลที่สนับสนุนคำร้องขอ

(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่อยู่ของเด็ก และข้อมูลแสดงตัวบุคคลที่น่าเชื่อว่า
เด็กไปอยู่ด้วย

(๕) เอกสารหลักฐานอื่นตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

มาตรา ๗ เมื่อได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือ ถ้าคำร้องขอนั้นมีรายละเอียด และเอกสารตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ วรรคสอง และสามารถให้ความช่วยเหลือได้ ให้ผู้ประสานงานกลาง ดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือยื่นคำร้องขอต่อศาลต่อไป

ถ้าคำร้องขอนั้น ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะให้ความช่วยเหลือได้ หรืออาจให้ความช่วยเหลือได้ภายใต้เงื่อนไขที่จำเป็นบางประการ หรือมีเหตุขัดข้อง ให้ผู้ประสานงานกลาง แจ้งปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือพร้อมด้วยเหตุผลหรือแจ้งเงื่อนไขที่จำเป็นหรือเหตุขัดข้อง ให้ผู้ร้องขอทราบ

ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเด็กอยู่ในรัฐอื่นที่เป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วย ลักษณะทางแพ่งในการลักพาเด็กข้ามชาติ ให้ผู้ประสานงานกลางส่งคำร้องขอต่อไปยัง ผู้ประสานงานกลางของรัฐภาคีดังกล่าวโดยเร็ว พร้อมกับแจ้งให้ผู้ร้องขอทราบ

ผู้ประสานงานกลางอาจปฏิเสธคำร้องขอความช่วยเหลือ หากคำร้องขอนั้น กระทบกระเทือนอธิปไตย ความมั่นคง หรือสาธารณประโยชน์ที่สำคัญอื่น ๆ ของประเทศไทย

มาตรา ๘ ผู้ร้องขออาจขอทบทวนคำวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลางที่ปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือตามมาตรา ๗ ต่อศาลได้ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือ

คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙ การปฏิเสธคำร้องขอความช่วยเหลือของผู้ประสานงานกลางตามมาตรา ๗ ไม่ตัดสิทธิของผู้อ้างว่าถูกละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็กที่จะยื่นคำร้องขอเพื่อใช้สิทธิของตนต่อศาลโดยตรง ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและปลัดกระทรวงมหาดไทยดำเนินการสืบหา แหล่งที่อยู่ของเด็กตามที่ได้รับแจ้งจากผู้ประสานงานกลาง และแจ้งผลการดำเนินการไปยัง ผู้ประสานงานกลาง

(๒) ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้มีการสั่งส่งตัวเด็กกลับคืน

(๓) ให้พนักงานอัยการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามคำร้องขอความช่วยเหลือ ที่ผู้ประสานงานกลางส่งให้ เมื่อได้ทราบที่อยู่ของเด็กแล้วก่อนการดำเนินการในประการอื่น พนักงานอัยการอาจยื่นคำขอต่อศาลขอให้มีการสั่งห้ามมิให้ผู้ใดย้ายเด็กไปเสียจากแหล่งที่อยู่ เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๔) หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการฝ่าฝืนคำสั่งศาลตาม (๓) หรือเด็กอาจได้รับอันตราย หรือมีการกระทำอื่นใดอันอาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการยื่นคำขอต่อศาลขอให้มีการสั่งอนุญาตให้พนักงานอัยการดำเนินการตามที่จำเป็น และสมควรเพื่อนำตัวเด็กส่งไว้ในความควบคุมดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และให้เจ้าพนักงานตำรวจให้ความช่วยเหลือพนักงานอัยการในการดำเนินการดังกล่าว เมื่อได้รับการร้องขอ

ส่วนที่ ๒

การควบคุมดูแลเด็กระหว่างการดำเนินการส่งตัวเด็กกลับบ้าน

มาตรา ๑๑ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่รับตัวเด็กตามมาตรา ๑๐ (๔) ไว้ควบคุมดูแลจนกว่าการดำเนินการส่งตัวเด็กกลับบ้านเสร็จสิ้น หรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

การควบคุมดูแลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด โดยให้รวมถึง

(๑) การจัดทำให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต พร้อมทั้งการรักษาเยียวยา แก่เด็ก

(๒) การจัดที่พักอาศัย ที่หลับนอน เครื่องนุ่งห่ม ให้เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ และจัดอาหารให้ถูกอนามัยและเพียงพอแก่เด็ก

ส่วนที่ ๓

ศาลและกระบวนการพิจารณา

มาตรา ๑๒ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และมีคำสั่งคำร้องขอหรือคำขอที่ได้ยื่นต่อศาลตามพระราชบัญญัตินี้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางให้เป็นที่ที่สุด

มาตรา ๑๓ การพิจารณาส่งตัวเด็กกลับบ้านให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่นับแต่วันที่เด็กถูกพาตัวมาหรือกักตัวไว้จนถึงวันยื่นคำร้องขอต่อศาล มีระยะเวลายังไม่ถึงหนึ่งปี ให้ศาลพิจารณาว่าจะให้ส่งตัวเด็กกลับบ้านหรือไม่โดยเร็ว

(๒) กรณีที่นับแต่วันที่เด็กถูกพาตัวมาหรือกักตัวไว้จนถึงวันยื่นคำร้องขอต่อศาล มีระยะเวลาตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ศาลจะพิจารณาสั่งให้ส่งตัวเด็กกลับคืนก็ได้ เว้นแต่เด็กได้ปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมใหม่แล้ว

(๓) กรณีที่ปรากฏว่าเด็กได้ออกไปจากประเทศไทยแล้ว ศาลอาจให้รอการพิจารณาไว้ หรือยกคำร้องขอก็ได้

(๔) ศาลอาจยกคำร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนในกรณีดังต่อไปนี้ -

(ก) ผู้มีสิทธิควบคุมดูแลเด็กมิได้ควบคุมดูแลเด็กในขณะที่มีการพาตัวเด็ก หรือกักตัวเด็กไว้ หรือได้ให้ความยินยอมในตอนแรกหรือยอมรับในภายหลังให้มีการพาตัวเด็ก หรือกักตัวเด็กไว้

(ข) การส่งตัวเด็กกลับคืนอาจเป็นอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก อย่างร้ายแรง หรือเด็กจะตกอยู่ในสภาวะอันไม่อาจทนได้

(ค) เด็กคัดค้านการส่งตัวเด็กกลับคืนและศาลเห็นว่าเด็กมีอายุและวุฒิภาวะ ที่ควรจะรับฟังคำคัดค้านนั้น

(ง) การส่งตัวเด็กกลับคืนจะขัดกับหลักพื้นฐานของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

(จ) เด็กอายุครบสิบหกปีบริบูรณ์

ให้ศาลนำข้อมูลเกี่ยวกับเด็กตามที่ผู้ประสานงานกลางหรือเจ้าหน้าที่แห่งห้องที่ เด็กมีถิ่นที่อยู่ปกติเสนอ มาประกอบการพิจารณาในการออกคำสั่งด้วย

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ศาลมิได้มีคำสั่งตามคำร้องขอภายในหกสัปดาห์นับแต่วันรับคำร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืน เมื่อได้รับคำขอจากผู้ประสานงานกลางของรัฐที่ร้องขอ ผู้ประสานงานกลางหรือพนักงานอัยการอาจยื่นคำแถลงขอทราบเหตุขัดข้องที่ศาลยังไม่สามารถ มีคำสั่งภายในกำหนดเวลานั้นได้

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีการร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนและมีข้อพิพาทเกี่ยวกับ สิทธิควบคุมดูแลเด็กด้วย ให้ศาลพิจารณาสั่งเรื่องคืนตัวเด็กให้เสร็จสิ้นเสียก่อนที่จะพิจารณาเรื่อง สิทธิควบคุมดูแลเด็ก

มาตรา ๑๖ ในการพิจารณาคำร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนนั้น ศาลอาจสั่งให้ ผู้ร้องขอส่งคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลหรือองค์กรอื่นที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในประเทศที่เด็กมีถิ่นที่อยู่ ปกติที่แสดงว่าการพาตัวเด็กมาหรือกักตัวเด็กเป็นการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก มาใช้ประกอบการ วินิจฉัยว่าจะส่งตัวเด็กกลับคืนหรือไม่ก็ได้

มาตรา ๑๗ การร้องขอความช่วยเหลือขอใช้สิทธิพบและเยี่ยมเยียนเด็ก ให้ทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

บิดามารดา บุพการี ผู้ปกครอง ผู้มีสิทธิควบคุมดูแลเด็ก ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในทำนองเดียวกัน เป็นผู้มีสิทธิร้องขอความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง การดำเนินการเพื่อให้มีการใช้สิทธิพบและเยี่ยมเยียนเด็ก ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนในหมวดนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

การขอความช่วยเหลือไปยังต่างประเทศ

มาตรา ๑๘ ผู้ร้องขอในประเทศไทยที่ประสงค์จะร้องขอความช่วยเหลือไปยังต่างประเทศเพื่อขอใช้สิทธิควบคุมดูแลเด็กและสิทธิพบและเยี่ยมเยียนเด็กตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เสนอเรื่องต่อผู้ประสานงานกลาง ตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด และให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ ของหมวด ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๑๙ บรรดาคำพยานหลักฐานที่เสนอต่อศาลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ให้ศาลรับฟังคำร้องขอและเอกสารหลักฐานที่ยื่นต่อศาลตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ คำร้องขอหรือเอกสารอื่นที่ยื่นต่อผู้ประสานงานกลางจะต้องทำเป็นภาษาของประเทศผู้ร้องขอ และจะต้องมีคำแปลเป็นภาษาไทยประกอบด้วย หรือในกรณีไม่สามารถทำคำแปลเป็นภาษาไทยได้ให้ทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ

มาตรา ๒๑ พระราชบัญญัตินี้ไม่ตัดสิทธิของผู้มีสิทธิควบคุมดูแลเด็กและผู้มีสิทธิพบและเยี่ยมเยียนเด็กที่จะยื่นคำร้องขอโดยตรงต่อศาลตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๒ การเรียกประกัน หลักประกัน หรือมัดจำ ไม่ว่าในลักษณะใด เพื่อเป็นการประกันการชำระค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของผู้ประสานงานกลาง หรือการดำเนินคดีทางศาลตามพระราชบัญญัตินี้ จะกระทำมิได้

มาตรา ๒๓ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของผู้ประสานงานกลาง ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ค่าใช้จ่ายในการส่งตัวเด็กกลับคืน

มาตรา ๒๔ บรรดาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ในการยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืนหรือให้บังคับใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ยื่นคำร้องขออาจขอรวมไปกับคำร้องขอที่ยื่นต่อศาลหรือจะยื่นคำขอในระยะใดระหว่างที่คดีตามคำร้องขอกำลังพิจารณาอยู่ในศาล ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้พาตัวเด็กมาหรือกักตัวเด็กหรือผู้ขัดขวางการใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นที่เกิดแก่ผู้ยื่นคำร้องขอหรือในนามของผู้ยื่นคำร้องขอ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการสืบหาแหล่งที่อยู่ของเด็ก ค่าหมายความหรือที่ปรึกษากฎหมาย และค่าใช้จ่ายในการส่งตัวเด็กกลับคืน

ให้ศาลมีคำสั่งตามคำขอในวรรคหนึ่ง ได้ตามที่เห็นว่ามีเหตุอันสมควร

.....

.....